

REGLER FÖR PROV MED
SKÄLLANDE FÅGELHUND (LINT)

Godkända av Finska Kennelklubbens fullmäktige

26.11.2017

Gäller från 1.8.2018.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

REGLER FÖR PROV MED SKÄLLANDE FÅGELHUND

1. PROVETS SYFTE

2. PROVTYPER

3. RÄTT ATT DELTA OCH BEGRÄNSNING

4. JÄV

5. BEVILJANDE AV TILLSTÅND ATT ANORDNA PROV

6. ANSÖKNING AV PROVTILLSTÅND

6.1. Ansökare av provtillstånd och ansvarig för arrangemang

6.2. Tidsfrist för ansökan

6.3. Innehållet i ansökan

6.4. Adressering

6.5. Information/meddelande av provet

7. ALLMÄN FRAMFLYTTANDE ELLER INHIBERING AV PROV

8. ÖVERDOMARE OCH DENNES SUPPLEANT

9. PRISDOMARE

10. ANMÄLAN TILL PROV OCH UTEBLIVANDE

10.1. Anmälan

10.2. Efteranmälan

10.3. Uteblivande

10.4. Anmälan till säsongsprov

11. BEDÖMNING

12. PROVKLASSER OCH BEGREPP

12.1. Provklasser

12.2. Säsongsprov med skällande fågelhund

12.3. Begrepp i anslutning till provomgången

13. SKADAD HUND

14. ANSVARSFRÅGOR

15. BEDÖMNINGSGRUNDER

15.1. Förtjänstpoäng

15.2. Felpoäng

15.3. Uteslutning till följd av delmoment

15.4. Prisberättigande poäng

16. PROVETS RESULTAT

16.1. Kontroll av resultat

16.2. Insändande av resultat

17. ÄNDRINGAR TILL REGLER OCH DIREKTIV

18. BESVÄR OCH MENINGSSKILJAKTIGHETER

19. TVINGANDE SKÄL

SÄRSKILDA DIREKTIV

1. INNEHÅLLET I SÄRSKILDA DIREKTIV

2. LOTTNING AV PROV TERRÄNG

3. SKOGSFÅGLAR, ANDRA DJUR OCH BEGREPPET FLOCK

4. PROVOMGÅNGENS BÖRJAN OCH SLUT SAMT PROVETS GÅNG

5. BEDÖMNINGSGRUNDER

6. PROVOMGÅNG

6.1. Provomgångens längd och förlängning av provomgång

6.2. Avbrytande av provomgång

7. ANVÄNDNING AV HUNDPEJL OCH ANDRA TEKNISKA HJÄLPMEDEL

8. FÖRTJÄNSTPÖÄNG

8.1. Sökarbete

8.1.1. Sök

8.1.2. Förmåga att finna fågel

8.1.3. Primärskall i förhållande till finnanden

8.2. Skallarbete

8.2.1. Markering

8.2.2. Skallgivning

8.2.3. Kvarhållande av fågel

8.4. Förföljande av fågel och förnyade skall

8.4.1. Förföljande

8.4.2. Förnyade skall

8.5. Finnande i träd

8.6. Extra förtjänst

9. FELPOÄNG

9.1. Överkänslighet

9.2. Lämnande av skall

9.3. Annat arbete som stör provet

9.3.1 Dålig kontakt

9.3.2. Ovillig till arbete

9.3.3. Olydnad

9.3.3. Skrapande eller bitande av fågelträdet

10. AVSLUTANDE AV PROV VID UNDANTAGSFÖRHÅLLANDEN

11. BEDÖMNINGSDIREKTIV

11.1. Kryssning av hundens arbete

11.2. Slutpoängen samt bestämmande av rangordningen

11.3. Användning av noll och streck

11.4. Korrigering av fel

12. SÄRSKILDA DIREKTIV FÖR SÄSONGSPROV MED SKÄLLANDE FÅGELHUNDAR

13. TABELLER

13.1. Tabell för finnande av fågel

13.2. Markeringstabell

13.3. Tabell för kvarhållande av fågel

13.4. Tabell för primärskall i förhållande till finnanden

13.5. Tabell för förnyade skall

DIREKTIV

1. IFYLLNING AV BLANKETTER

2. BESTÄMMELSER OCH DIREKTIV FÖR ÖVERDOMARE

2.1. Specialbestämmelser för överdomare

2.2. Direktiv för överdomare

3. DIREKTIV FÖR PRISDOMARE

3.1. Prisdomarens uppgifter

3.2. Provomgångens början och slut

3.3. Marschordning

3.4. Allmänna färdriktningen

3.5. Uppträdande i terrängen

3.6. Hundens bedömning

3.7. Ifyllande av bedömningskort

3.8. Redogörelse över tilldragelserna för hundföraren

3.9. Anteckning av bedömningspoäng

3.10. Redogörelse för överdomaren över provhändelserna

3.11. Oenighet under provet

3.12. Prisdomarens inställning till hundföraren och vägvisaren

3.13. Deltagande i överdomarens anförande

4. DIREKTIV FÖR HUNDFÖRAREN

4.1. Iakttagande av direktiv

4.2. Koppling av hund på eget initiativ

4.3. Rätt att framlägga önskemål

4.4. Rätt att vägleda och tillrättavisa hunden

4.5. Skrämmande av fåglar

4.6. Diskvalificering

4.7. Hundförarens förhållande till prisdomaren och vägvisaren

4.8. Deltagande i överdomarens anförande

4.9. Deltagande i provets avslutning

5. DIREKTIV FÖR PROVKOMMITTÉN

REGLER FÖR PROV MED SKÄLLANDE FÅGELHUND

Godkända av Finska Kennelklubbens fullmäktige

26.11.2017.

Gäller från 1.8.2018.

1. PROVETS SYFTE

Provets syfte är att befrämja de efternämnda rasernas duglighet vid skogsfågeljakt och få kunskaper för avel, vårda skogsfågeljakten som en högklassig hundsport, förkovra utövarnas samarbete samt att erbjuda tävlingsmöjligheter enligt dessa provregler.

2. PROVTYPER

Prov med skällande fågelhund är antingen

- 1) allmänna prov
- 2) slutna prov och tävlingar för föreningens medlemmar
- 3) internationella prov, eller
- 4) prov och tävlingar avsedda för vissa raser. Om dessa föreskrivs i separata regler eller direktiv bekräftade av Kennelklubben.

3. RÄTT ATT DELTA OCH BEGRÄNSNING

9 månader fyllda finska spetsar, karelska björnhundar, norrbottenspetsar och lajkor är berättigade att delta i prov för skällande fågelhundar. Hundar som deltar ska uppfylla Kennelklubbens bestämmelser avseende registrering, id-märkning och vaccination.

I prov får inte delta:

- sjuk hund
- löpsk tik
- tik 30 dygn före beräknad valpning (beräknad tid – 63 dygn från första betäckningen) och 42 dygn efter valpning

- hund som inte uppfyller krav som ställs i Kennelklubbens antidopingbestämmelser
Provarrangören har rätt att begränsa antalet deltagande hundar enligt vid tillfället gällande direktiv. Ansvarig provfunktionär eller överdomare kontrollerar hundens rätt att delta.

4. JÄV

Kennelklubbens gällande allmänna bestämmelser om jäv tillämpas.

5. BEVILJANDE AV TILLSTÅND ATT ANORDNA PROV

Dessa regler tillämpas vid prov med skällande fågelhund som beviljats av FCI, Kennelklubbens styrelse och kenneldistrikt. FCI beviljar internationella prov. Kennelklubben beviljar, efter förslag av Suomen Pystykorvajärjestö – Finska Spetsklubben ry, tillstånd att anordna riksomfattande mästerskapstävlingar, uttagningsprov till dessa och landskamper. Kenneldistriktet beviljar allmänna prov samt slutna prov för föreningens medlemmar.

6. ANSÖKNING AV PROVTILLSTÅND

6.1. Ansökare av provtillstånd och ansvarig för arrangemang

Tillstånd att arrangera prov ansöks av föreningen som arrangerar provet. Respektive förening ska vara medlem i Kennelklubben. Arrangerande förening sköter provets arrangemang.

6.2 Tidsfrist för ansökan

Provet skall ansökas inom den tidsram som kennelklubben bestämt.

6.3 Innehållet i ansökan

I provansökan ska uppges arrangerande förening, provform och -typ, begränsningar för deltagande, provtid och -plats, deltagaravgift samt till vem och inom vilket datum anmälan och deltagaravgiften bör utföras, namn på överdomare som åtagit sig uppdraget och dennes suppleant samt ansvarig provfunktionär.

6.4 Adressering

Ansökan ska alltid adresseras till styrelsen för det kennel-distrikt, inom vars område provet arrangeras.

6.5 Information/meddelande av provet

Kenneldistriktet sänder listor över beviljade officiella prov för publicering i Kennelklubbens publikationer, i enlighet med Kennelklubbens terminlista. Provets arrangör kan självständigt ge information om ett beviljat prov.

7. ALLMÄN FRAMFLYTTANDE ELLER INHIBERING AV PROV

Enligt Kennelklubbens ikraftvarande, allmänna förordning.

8. ÖVERDOMARE OCH DENNES SUPPLEANT

Överdomaren och dennes suppleant ska vara av Kennelklubben auktoriserade överdomare för prov med skäl-lande fågelhundar samt vara medlemmar i Kennelklubben och specialklubben (Finska Spetsklubben eller Finska Laikaklubben). En utländsk överdomare ska vara godkänd av Kennelklubben och specialklubben, samt

auktoriserad enligt dessa regler samt i sitt hemland vara medlem i en kennelorganisation som är godkänd av FCI. Bestämmelser och övriga direktiv som gäller överdomaren definieras närmare i specialbestämmelser och direktiv i anslutning till dessa regler.

9. PRISDOMARE

En hundägare som anmält sig till provet bör utse en prisdomare till överdomarens förfogande.

Även provkommittén kan utse prisdomare till överdomarens förfogande. Prisdomaren ska vara auktoriserad för prov med skällande fågelhundar och ha giltig bedömningsrätt. Prisdomaren ska vara medlem i Kennelklubben eller i specialklubben (Finska Spetsklubben eller Finska Laikaklubben). En utländsk prisdomare ska vara auktoriserad enligt dessa eller andra sammanfallande regler samt i sitt hemland vara medlem i en kennelorganisation som är godkänd av FCI. Bestämmelser och övriga direktiv som gäller prisdomaren definieras närmare i specialbestämmelser och direktiv i anslutning till dessa regler.

10. ANMÄLAN TILL PROV OCH UTEBLIVANDE

10.1. Anmälan

Anmälan till prov ska göras senast 5 dygn före provet. Hundägaren meddelas om tillträde till provet senast direkt efter anmälningstidens utgång.

10.2. Efteranmälan

Arrangören har rätt att godkänna också efteranmälningar.

10.3. Uteblivande

Efter sista anmälningdagen återbetalas deltagaravgiften inte utan giltig orsak; som giltig orsak anses sjukdom eller löptid hos hunden, hundförarens sjukdom eller avvikelser från Kennelklubbens rekommendationer avseende temperatur.

10.4. Anmälan till säsongsprov

Anmälan till säsongsprov med skällande fågelhundar görs i enlighet med vad som föreskrivs i särskilda direktiv.

11. BEDÖMNING

Bedömningen av hundarna, likaså användningen av pejl som stöd för bedömningen, definieras närmare i särskilda direktiv som ansluter sig till dessa regler.

12. PROVKLASSER OCH BEGREPP

12.1. Provklasser

Hundarna tävlar i en klass, som förkortas LINT.

12.2. Säsongsprov med skällande fågelhund

Direktiv för säsongsprov med skällande fågelhund definieras närmare i särskilda direktiv, som ansluter sig till dessa regler.

12.3. Begrepp i anslutning till provomgången

1. Utesluten	Hunden utesluts från provet
2. Avbryter	Hundföraren avbryter under provets gång
3. Avbruten	Prisdomaren avbryter hundens provomgång
4. Diskvalificerad	Hunden diskvalificeras

Begreppen definieras närmare i särskilda direktiv, som ansluter sig till dessa regler.

13. SKADAD HUND

Prisdomaren ska avbryta (avbruten) provomgången om hunden skadas.

14. ANSVARSFRÅGOR

Hundägaren ansvarar för skador på eller som orsakats av hunden.

15. BEDÖMNINGSGRUNDER

Vid hundens bedömning används följande skala med förtjänst- och felpoäng.

15.1. Förtjänstpoäng

15.1.1. Sökarbete	0–35
15.1.1.1. Sök	0–10
15.1.1.2. Förmåga att finna fågel	0–15
15.1.1.3. Primärskall i förhållande till finnanden	0–10

15.1.2. Skallarbete	0–40
15.1.2.1. Markering av fågel	0–10
15.1.2.2. Skallgivning	1–5
15.1.2.3. Kvarhållande av fågel	0–25
15.1.4. Förföljande av fågel och förnyade skall	0–20
15.1.4.1. Förföljande av fågel	0–10
15.1.4.2. Förnyade skall	0–10
15.1.5. Finnande i träd	0–3
<u>15.1.6. Extra förtjänster</u>	<u>0–2</u>
Sammanlagt	0–100

15.2. Felpoäng

15.2.1. Överkänslighet	0–10
15.2.2. Lämnande av skall	0–10
<u>15.2.3. Annat arbete som stör provet</u>	<u>0–10</u>
Sammanlagt	0–30

15.3. Uteslutning till följd av delmoment

Hunden utesluts från provet om den vid bedömning av förtjänstpoäng vid punkten sök, eller förföljande av fågel erhåller noll (0) poäng. Hunden utesluts också från provet om något av delmomenten bedöms med tio (10) poäng.

15.4. Prisberättigande poäng

Pris	LINT 1	LINT 2	LINT 3
	75 p.	65 p.	50 p.

I internationella prov kan CACIB och reserv-CACIT föreslå till hunden enligt FCI:s gällande direktiv.

16. PROVETS RESULTAT

16.1 Kontroll av resultat

Provets sekreterare kontrollerar samtliga räkneoperationer och ombesörjer att resultaten överförs på Kennelklubbens provprotokoll och på de individuella provprotokollen. Därefter lämnar sekreteraren dem omedelbart till överdomaren för granskning. Överdomaren ska bekräfta blanketterna med sin underskrift och bekräfta resultaten.

16.2 Insändande av resultat

Provkommittén bör inom en vecka efter provets utgång sända in de av överdomaren kontrollerade och under-tecknade provprotokollen samt de individuella protokollen till den instans som beviljat provet.

17. ÄNDRINGAR TILL REGLER OCH DIREKTIV

Finska Spetsklubben lägger fram regeländringar, som godkänts av dess årsmöte, till Kennelklubbens fullmäktige för godkännande. Direktiv i anslutning till dessa regler fastställs av Kennelklubben på förslag av Finska Spetsklubbens styrelse.

Regeln gäller i den form som godkänts av fullmäktige i minst fem (5) år, varefter ändringar till regeln kan föreslås. Av särskilt vägande skäl kan Kennelklubben föreslå ändringar tidigare än så.

18. BESVÄR OCH MENINGSSKILJAKTIGHETER

Besvär förfarandet tillämpas enligt kennelklubbens, allmänna ikraftvarande förordning

19. TVINGANDE SKÄL

Kennelklubbens styrelse kan på grund av tvingande skäl begränsa deltagandet i prov och tävlingar eller utfärda andra särbestämmelser om genomförandet av prov och tävlingar.

Därutöver följs Kennelklubbens allmänna regler och instruktioner som gäller prov och tävlingar. Gällande regler och instruktioner finns på Kennelklubbens webbplats.

SÄRSKILDA DIREKTIV FÖR PROV MED SKÄLLANDE FÅGELHUNDAR

Godkända av Kennelklubben 16.8.2017

Gäller från 1.8.2018.

1. INNEHÅLLET I SÄRSKILDA DIREKTIV

I dessa särskilda direktiv ingår:

- av Finska Kennelklubben godkända särskilda direktiv som följs vid genomförandet av prov med skällande fågelhundar samt vid bedömningen av hundarna, och
- av Finska Spetsklubben godkända direktiv som gäller provkommittén, domarna och hundförarna i prov med skällande fågelhund.

2. LOTTNING AV PROV TERRÄNG

Hundarnas provterräng lottas **under överdomarens övervakning**. Prisdombarna utses antingen till provterrängen före lottdragningen, eller lottas ut till hundarna efter terränglottningen.

Om en lottad domare är jävig för sin uppgift, byts respektive domare i regel ut mot en ojävig domare. Ifall en jävig domare är pga. provets arrangemang bunden till en viss provterräng, kan även en ny terräng lottas. Överdomaren har också rätt att placera domarna på ett sätt som avviker från lottningen om en vägande orsak förutsätter detta. Jävigheter och andra faktorer som kan påverka lottningen utreds och publiceras i regel före lottning av terräng.

3. SKOGSFÅGLAR, ANDRA DJUR OCH BEGREPPET FLOCK

Skogsfåglar som godkänns i bedömningen är tjäder, orre och järpe. Hundföraren behöver emellertid inte godkänna arbete på järpe. Prisdomaren ska före provomgångens börja fråga hundföraren om järpe beaktas eller inte.

Händelser i terrängen och hundens agerande bedöms endast för de till provet valda skogsfåglarnas del. Arbete med andra djur, eller att man konstaterar att hunden låter bli att arbeta med andra djur, antecknas och kryssas för avelns behov. Efter provet kan arbete med små rovdjur antecknas som ett test på små rovdjur, men testet, eller antecknandet, hör inte ihop med prov för skällande fågelhundar och får inte påverka provets gång.

Med flock avses en grupp eller en kull bestående av två eller flera fåglar som samlats i provterrängen. Fågeln eller fåglarna är i en flock när det på grundval av terrängen och omständigheterna är sannolikt att de tillhör samma flock. Avståndet mellan fåglarna eller huvuddelen av flocken är oftast under 100 meter. I flocken kan också i undantagsfall ingå skogsfåglar av olika arter. Särskilda drag som kännetecknar arbete med flock redogörs för i punkterna finndemöjlighet, markering och förnyade skall.

4. PROVOMGÅNGENS BÖRJAN OCH SLUT SAMT PROVETS GÅNG

Provomgången börjar på den plats och på den tidpunkt som prisdomaren bestämmer. Föraren kan rasta sin hund innan provomgången börjar. Prisdomaren bör tydligt tillsäga hundföraren när provomgången börjar och när den slutar, samt om ett eventuellt avbrytande av provomgången och när den på nytt börjar.

Prisdomaren bestämmer, efter samråd med hundföraren och vägvisaren, den allmänna färdriktningen. Prisdomaren godkänner situationsanpassade och ändamålsenliga ändringar till den planerade färdriktningen. Det är förbjudet att ständigt gå efter hunden med hjälp av pejl.

Bil får inte användas under provomgången, eller före dess början, i syfte att leta efter fåglar. Användning av bil är tillåtet en gång för förflyttning, om respektive provterräng består av olika lotter och detta har uppgetts i samband med lottning av terrängen. Bil kan också användas vid en situation där hunden utsätts för uppenbar fara, eller vid förflyttning till annan terräng eller plats pga. störande hinder.

Hundföraren har rätt att vägleda och tillrättavisa hunden, dock utan att störa provet. Hundföraren får koppla eller löskoppla hunden endast med prisdomarens tillstånd, eller då hundföraren helt avbryter provet. Eller om hunden gett sig ut på förbjudet område, eller utsätts för uppenbar fara.

Om hundföraren avbryter provet, ska hen genast i terrängen meddela prisdomaren eller, om provet avbryts någon annanstans, i första hand överdomaren om detta. Samtidigt bör orsaken till avbrytandet uppges.

5. BEDÖMNINGSGRUNDER

Hunden bedöms endast utifrån vad som prisdomaren själv med syn eller hörsel har konstaterat. Vid bedömningen kan hänsyn också tas till vägvisarens eller aspirantens observationer, men i regel inte till observationer gjorda av hundföraren.

Hunden bedöms enligt vad den i genomsnitt har gjort under provomgången (t.ex. sök) eller vad den har visat sig klara av. T.ex., om hunden har gjort två långa förföljanden och det tredje förföljandet förblir medelmåttigt till sin längd pga. ett hinder i terrängen, påverkar detta inte negativt bedömningen av förföljandets längd. Om ett medelmåttigt förföljande, som stannat vid ett terränghinder, är det enda förföljandet som kunnat konstateras, har hunden visat sig klara åtminstone av det och bedömningen bestäms därav.

Efter varje arbete som hunden avslutat, redogör prisdomaren kort till hundföraren för sin tolkning av det som har skett.

6. PROVOMGÅNG

6.1. Provomgångens längd och förlängning av provomgång

Provomgångens längd är exakt fyra timmar. Fågelarbete måste eftersträvas under hela provomgången. En ca 10 minuter lång kaffepaus, utan att provomgången avbryts, tillåts.

Om hunden är i fågelarbete när den fyra timmar långa provomgången tar slut, förlängs provomgången tills arbetet på denna finnandemöjlighet tar slut. Om föraren så önskar kan provomgången avbrytas om detta arbete dröjer.

Respektive fågelarbete ska **alltid konstateras** innan provomgången tar slut. Med fågelarbete avses arbete på fågel eller flock som **funnits** innan provomgången tar slut. Också arbete på denna finnandemöjlighet, som ägt rum direkt efter provomgången och som lett till ett god-

känt skall accepteras, om hunden har vid provomgångens slut gett ett frågande skall eller annars otvivelaktigt försökt hitta fågeln eller flocken i fråga.

6.2. Avbrytande av provomgång

Avbrytande av provomgång pga. ett störande hinder

Som störande hinder kan anses, beroende på förhållandena, t.ex. lös hund, harjakt eller älgjakt på området, förändring i vädret till synnerligen ogynnsamt, eller annat sådant moment att det för rättvisans skull krävs att provet avbryts för någon tid. Prisdömaren avgör om det störande hindret godtas.

Provomgången avbryts och hunden kopplas tills det störande hindret inte längre påverkar provet. När det störande hindrets inverkan har upphört, fortsätter provomgången i samma terräng, eller vid behov och med överdomarens godkännande i en ny terräng.

6.2.2 Avbrytande av provomgång pga. förflyttning

Om det i terrängen finns ett område där det inte är möjligt att få skall på fågel, kan provomgången avbrytas medan gruppen tar sig över respektive område. Ett sådant område är exempelvis ett kärr eller ett kalhygge, som det tar minst 10 minuter att ta sig över.

Förflyttningen sker med hunden kopplad. Förflyttningstiden räknas från det att hunden kopplas, tills den kopplas loss.

7. ANVÄNDNING AV HUNDPEJL OCH ANDRA TEKNISKA HJÄLPMEDEL

Pejl kan användas i syfte att lokalisera hunden och följa dess rörelser samt för att styra den till gynnsamma terrängformationer. Hundens bedömning görs på grundval av vad prisdomaren har konstaterat med syn och hörsel, pejlinformationen kan emellertid användas som stöd vid bedömning av hunden.

Hundföraren har också rätt att inte använda pejl. Om hundföraren väljer bort användning av pejl, får hunden bära på den, Men användning av pejl under provomgången mot givna direktiv, leder till att hunden diskvalificeras. Då används inte heller pejlinformation för bedömning, inte ens efter provomgången. Vid provomgångens början frågas hundföraren om pejl används eller inte, och detta kryssas.

Om användning av pejl har valts, används den på ett rättvist sätt som stöd för bedömning av både positiva och negativa saker hos hunden. Hundföraren ska på begäran visa för prisdomaren och överdomaren hundens position i pejlen samt information som sparats i pejlen under omgången. Prisdomaren får inte vägra titta på pejlinformation.

Om pejlanvändning har valts ska pejlen nollställas i början av provomgången, och uppgifter som sparats under provet får inte raderas innan provet slutar.

Pejl kan användas exempelvis:

- För bedömning av hundens sökvidd.
- För bedömning av hundens förföljningssträcka avseende dess verkliga längd. Från förföljningsrutten kan konstateras t.ex. terränghinder som påverkar förföljandets längd eller tillför extra förtjänst.
- För mätning av avstånd från gruppen till skallplatsen.

- För att hämta hunden efter att den gått från provterrängen till ett farligt område.
- För att under provomgången, eller inom en timme efter provomgångens slut, hämta en hund som färdats långt. Felpoäng som följer därav redogörs för i punkten "Annat arbete som stör provet".
- För att hitta en hund som uteslutits till följd av försvinnande.

Pejl får inte användas:

- För anteckning av tidpunkt för skallets början. Tidpunkten för kvarhållandets början är den tidpunkt då prisdomaren hör skallet.
- För bedömning av skallet och övrigt skallarbeta.
- För bedömning av markering.
- För anteckning av att hunden visat sig för gruppen.

Även om användning av pejl har valts bort, kan pejl användas på prisdomarens beslut om hunden har utsatts för uppenbar fara eller någon oväntad faktor (t.ex. vargobservation eller kännedom om varg) kräver att hunden omedelbart kopplas och/eller att provet avbryts.

Teknik som ersätts av pejl som bärs av hund, (t.ex. aktiva hörselskydd) får inte användas. Om pejlanvändning har valts bort, får hundföraren använda mobiltelefon endast på grund av tvingande skäl som inte anknyter till provet. Personer som permanent använder hörapparat får använda den under provet.

8. FÖRTJÄNSTPÖÄNG

8.1. Sökarbete (0–35 poäng)

8.1.1. Sök (0–10 poäng)

Med sök avses hundens sätt att röra sig i terrängen. Vid

bedömningen av sökets fästas uppmärksamhet till hur snabbt och hur vitt hunden rör sig. Markernas beskaffenhet och föret inverkar på sökets fart, vidd och hur ofta hunden visar sig för gruppen. Tät undervegetation, djupt snötäcke eller svårframkomlig terräng försvårar sökandet och tas i beaktande i bedömningen.

Bedömningsdirektiv

Vid bedömningen av sökandet tas ett medelvärde under hela provomgången. Tillfälliga toppperioder eller svackor tas mindre hänsyn till. Att hunden stannar upp för att lyssna under sökandet kan leda till att fågeln hittas och får inte inverka när farten under sökandet bedöms. **Ett fågeltomt område får inte inverka på sökpoängen varken neråt eller uppåt.** Vid bedömning av sökandet tillämpas följande direktiv:

Söksnabbhet

Snabb: Hunden rör sig huvudsakligen i rask galopp.

Medelmåttig: Hunden rör sig för det mesta i galopp.

Långsam: Hunden rör sig för det mesta i trav.

Vid bedömning av söksnabbhet är det självfallet farten som är väsentlig, inte stilen. Beskrivningen ovan avser sökandet av finsk spets och norrbottenspets och söksnabbheten hos stora hundraser bedöms genom att tillämpa det ovannämnda. Om t.ex. en lajka som rör sig i raskt trav rör sig lika snabbt som en finsk spets i rask galopp, är lajkans sök då lika snabbt som den finska spetsens.

Sökvidd

Vidsträckt sök: Hunden rör sig med en sökvidd på 250–400 meter framför och på sidorna om gruppen. Hunden visar sig för gruppen med 5–15 minuters intervaller.

Medelmåttigt sök: Hunden rör sig med en sökvidd på 150–250 meter framför och på sidorna om gruppen. Hunden visar sig för gruppen med 2–5 minuters intervaller.

Snävt sök: Hunden rör sig med en sökvidd på 50–150 meter framför och på sidorna om gruppen. Hunden visar sig för gruppen med 0–2 minuters intervaller.

Sökpoängen bestäms enligt tabellen nedan.

	Vidsträckt sök	Medelmåttligt sök	Snävt sök
Snabb fart	9–10	7–8	5
Medelmåttig fart	8	5–6	3
Långsam fart	6	4	1–2

Till hundens sök hör som en väsentlig del kontakten med föraren. Att hunden har kontakt med föraren innebär att hunden kommer nära gruppen eller att domaren konstaterar att hunden tydligt stannar upp eller har synkontakt till gruppen för att granska dess färdriktning. En hund som skymtar långt borta eller vars läge konstateras enbart med hjälp av pejl är inte vad som avses med att hunden tar kontakt med föraren. God kontakt innebär att hunden visar sig för gruppen i genomsnitt med 5–15 minuters intervaller.

I syfte att bedöma kontakt antecknas i regel alla hundens sökturer. Sökturen börjar med att hunden visar sig för gruppen och slutar antingen då hunden nästa gång visar sig för gruppen eller under skallarbeta. Den tid hunden

arbetar dras av från sökturens tid, med andra ord har tiden under skallarbetena inte en negativ inverkan på sökpoängen.

Vid allt för lång medelsöktid och därmed dålig kontakt med föraren sänks prestationens värde enligt följande tabell.

Över 15 minuter -1 poäng

Över 25 minuter -2 poäng

Över 35 minuter -3 poäng

Över 45 minuter -4 poäng

Otillräcklig kontakt

Hunden utesluts från provet om den blir borta från provgruppen längre än en timme, ifall domaren inte har konstaterat något fågelarbete eller störande hinder. Kravet på kontakt med högst en timmes mellanrum gäller även om provomgången slutar medan hunden är borta.

8.1.2. Förmåga att finna fågel (0–15 poäng)

Med förmåga att finna fågel avses hundens förmåga att finna fåglar oberoende av om de är på marken eller sitter i träd.

Finnandemöjlighet

En finnandemöjlighet är en skogsfågel eller flock i provterrängen som är inom hundens räckhåll och som hunden kan arbeta med. Fågeln är inom hundens räckhåll när fågeln finns inom berömlig sökvidd (högst 250 meter från gruppen) på ett ställe dit hunden rimligen kan gå till.

Finnandemöjligheter är inte

- Fåglar som saknar flygförmåga
- Förbiflygande fåglar
- Fåglar, som skrämda av hunden flyger över ett sådant terränghinder att förföljandet är omöjligt
- Fåglar som skräms av gruppen medan hunden arbetar med skogsfågel
- Fåglar som skräms av gruppen under ett skall som inte konstateras
- Järpar, om inte hundföraren har valt att dessa beaktas
- Fåglar som flytt från primärskallet och på vilka hunden får, eller försöker få ett förnyat skall.

Om man inte lyckas skrämma fågeln efter skallet, räknas detta inte längre som en ny finnandemöjlighet på respektive ställe.

Finnandemöjligheter i flock

En flock beaktas i regel som en finnandemöjlighet. Om gruppen emellertid skrämmar en eller flera fåglar ur flocken och hunden tydligt finner andra fåglar efter att gruppen har skrämt flocken, betraktas dessa som två separata finnandemöjligheter. Har hunden däremot först hittat fåglar ur flocken och gruppen därefter skrämmar övriga fåglar i flocken, eller om hunden inte hittar övriga fåglar i flocken som stannat på området, räknas dessa inte längre som nya finnandemöjligheter.

En flock som hunden har funnit är ny finnandemöjlighet, om hunden förföljer, en eller flera fåglar, som flytt ur flocken och

- får ett förnyat skall på dem,
- förföljandet är berömligt eller
- skallet är ett minst två minuter långt okonstaterat eller tomt skall på ett sådant ställe där skallet kunde accepteras som ett tomt skall pga. avbruten synkontakt

Finnande av fågel

Från en finnandemöjlighet kan uppstå finnande av fågel. Som finnande av fågel anses det, då hunden inom provområdet finner fågel, oberoende om hunden får skall på den eller inte.

Fågeln kan fly från gruppens närhet så att osäkerhet kan råda om fågeln flydde hunden eller gruppen. Händelsen räknas som finnande av fågel, om hunden har befunnit sig närmare fågeln än gruppen eller om hunden tydligt försökte hitta fågeln och **förfölja** en flyende fågel. En sådan situation kan uppstå i synnerhet när hunden letar efter en fågel i trädet.

Anvisningar till tabell för finnande av fågel

Hundens poängtal för finnande av fågel fås i skärningspunkten av antalet finnandemöjligheter och antalet finnanden. Om antalet finnandemöjligheter är över 10, delas antalet finnandemöjligheter och antalet finnanden med 2. Om ojämnt tal erhålls ska antalet finnanden höjas till nästa heltal och finnandemöjligheterna sänkas till närmaste heltal. Om antalet finnandemöjligheter är över 20, delas respektive antal med 3.

TABELL FÖR FINNANDE AV FÅGEL

F= Finn- anden	FM=Finnandemöjligheter									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
2		13	12	9	7	6	5	4	3	2
3			15	13	11	9	7	6	5	4
4				15	14	12	10	8	7	6
5					15	14	13	11	9	8
6						15	14	13	11	10
7							15	14	13	11
8								15	14	13
9									15	14
10										15

8.1.3. Primärskall i förhållande till finnanden (0–10 poäng)

Med primärskall i förhållande till finnande av fågel menas hundens förmåga att få ett primärskall av de funna fåglarna. Med andra ord, hur effektivt hunden kan tillvarata de fåglar som påträffas i provmarkerna.

Bedömningsgrund

Förmåga att få primärskall bedöms enligt tabell. Poängen erhålls i skärningspunkten mellan antal primärskall och antal finnanden.

PRIMÄRSKALL I FÖRHÅLLANDE TILL FINNANDEN

PS= Primärskall	F=Finnanden									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	8	7	5	4	3	3	2	2	1	1
2		9	8	6	5	4	4	3	2	2
3			10	9	7	6	5	5	4	3
4				10	9	8	7	6	5	4
5					10	9	8	7	6	6
6						10	10	8	7	7
7							10	10	9	8
8								10	10	9
9									10	10
10										10

8.2 Skallarbeta (0–40 poäng)

8.2.1 Markering (0–10 poäng)

Med markering avses hundens förmåga att under skallarbetet, genom sin placering på skallplatsen, samt med sitt beteende visa var fågeln befinner sig. I praktisk jakt avgörs resultatet till väsentlig del på hur exakt hunden markerar fågelns sittplats. En bra hund markerar nästan alltid rätt och exakt. Markeringen bedöms endast vid godkända fågelskall. Markeringens arter är berömvärd, nöjaktig och svag.

Berömvärd markering (3 poäng)

Markeringen är berömvärd om hunden noggrant visar i vilket träd fågeln sitter i. Vid berömvärd markering uppträder hunden vanligen säkert samt visar med sin blick och sitt beteende var fågeln sitter.

Markeringen kan vara berömvärd även om hunden befinner sig relativt långt ifrån skallträdet. Detta händer närmast på grund av ett hinder i terrängen, eller med en rutinerad hund i öppen terräng, då fåglarna är skygga. Hunden markerar dock med sitt beteende och fasta skall var fågeln sitter.

Nöjaktig markering (2 poäng)

Markeringen är nöjaktig när hunden inte exakt kan visa fågelns sitträd, utan skäller mot en trädgrupp där fågeln sitter.

Markeringen är nöjaktig om hunden utan orsak byter skallobjekt mer än en gång. Upprullning av flock sänker inte markeringspoäng (se punkt 8.4.2 "förnyade skall i flock").

Svag markering (1 poäng)

Markering är svag om hunden inte klart kan visa ens i vilken trädgrupp fågeln sitter i.

Skallet är i allmänhet oroligt och osäkert, så kallat områdeskall. En hund som markerar svagt får inte fasta skall på en enskild fågel i flock, utan flyttar på sig ständigt och skallet är ett så kallat områdeskall.

Ej godkänd markering

Om hunden skäller med ett fast skall eller största delen av skalltiden på ett avstånd på över 30 meter från fågeln, uppfyller markeringen inte ens kriterierna för en svag markering. Händelsen räknas inte som ett skallarbete, utan bedöms som överkänslighet. Ur en sådan händelse kan bedömas t.ex. sök och förföljande, men ingenting med anknytning till skallarbete.

Iakttagelser och markeringspoäng

Förutsättning för att godkänna skallet och tilldela hunden markeringspoäng är domarens tillräckligt säkra iakttagelse om att en godkänd skogsfågel är vid skallet, samt inom området för en godkänd markering.

Att se både hunden och fågeln eftersträvas under skallet. Som en syniakttagelse räknas också en fågel som lyfter från skallträdet eller en hund som förföljer fågeln i tätbevuxen terräng omedelbart (några sekunder) efter avbrutet skall.

Skallet kan accepteras också enbart utifrån hörseliakttagelse, om prisdomaren på grundval av skallet kan motivera för sig själv och för överdomaren att en godkänd skogsfågel finns inom det godkända markeringsområdet. Som hörseliakttagelse räknas hundens skall, samt fågelns läten, eller ljudet då fågeln sätter sig i, eller lättar från träd. Utöver avståndet påverkas konstaterandets tillförlitlighet av föret och terrängens täthet. För skall som konstaterats på grundval av hörsel tilldelas desto lägre markeringspoäng, ju längre borta och i ju tätare terräng skallet är.

I nedanstående tabell redogörs för huvudregeln av **högsta möjliga poäng** som kan tilldelas vid olika typer av konstateranden:

Iakttagelse av hund och fågel	Avstånd från gruppen	Poäng max
Synkontakt med båda	Avståndet påverkar inte iakttagelsen om det är säkert.	3

Synkontakt med den ena, hörseliakttagelse av den andra	Under 50 m	3
	50–100 m	2
	Över 100 m	1
Hörseliakttagelse av båda	Under 50 m	2
	50–100 m	1
	Över 100 m	-

Bedömningsgrunder

Förtjänstpoäng bestäms enligt markeringspoängtabellen. Antalet poäng erhålls utifrån summan av antal markeringar och markeringspoäng för enskilda skall. I syfte att hindra osäkra iakttagelser från att påverka negativt på de markeringspoäng som hunden förtjänat med tillförlitliga iakttagelser, beaktas markeringarna vid poängberäkningen enligt följande:

- Alla markeringar med synkontakt med antingen hunden eller fågeln beaktas alltid.
- Om hunden har tre eller flera markeringar, tas markeringar som grundar sig enbart på hörseliakttagelse inte längre med i räkningen av markeringspoäng, ifall dessa påverkar negativt på poängen.

MARKERINGSPÖÄNGTABELL

Summa marke- ringspoäng	MARKERINGAR									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	1									
2	4	2								
3	7	4	2							
4		6	4	2						
5		8	5	3	2					
6		9	6	4	3	2				
7			8	5	4	3	2			
8			9	6	5	4	3	2		
9			10	7	5	4	3	3	2	
10				8	6	5	4	3	2	2
11				10	7	5	4	4	3	2
12				10	8	6	5	4	3	3
13					9	6	5	5	4	3
14					10	7	6	5	4	3
15					10	8	6	6	5	4
16						9	7	6	5	4
17						10	7	7	6	4
18						10	8	7	6	5
19							9	8	7	5
20							10	8	7	6
21							10	9	8	6
22								10	8	7
23								10	9	7
24								10	9	8
25									10	8
26									10	9
27									10	9
28										10
29										10
30										10

8.2.2. Skallgivning (1–5 poäng)

Skallets ändamål är att meddela om funnen fågel samt att täcka ljudet från jägaren som nalkas skallet. Skallets kvalitet kan även ha en inverkan på kvarhållandet av fågeln. Skallgivning och kvarhållandet av fågel bedöms emellertid som skilda förtjänster, och långa skall förutsätter därmed inte automatiskt höga skallgivningspoäng.

Skallgivningen anses som god när det är tillräckligt tätt, väl hörbart, jämt och melodiöst. Skallgivningen betraktas som dålig när skallet är strävt, grovt, argt, hest, ylande vasst eller ylande.

Skallets täthet bedöms enligt följande:

Över 90 skall per minut	Berömvärt
75–90 skall per minut	Bra
Under 75 skall per minut	Nöjaktigt

Hörbarheten bedöms från ett berömligt sökavstånd (250–400 m) i genomsnittliga terräng- och väderförhållanden på skalan hörbart, medelmåttigt eller svagt. Om hunden inte har fått skall på berömligt sökavstånd, gruppen har dålig hörbarhet, eller om förhållandena är avvikande, genomförs bedömningen med tillämpning av detta.

Skalltypen är antingen enhetlig eller oenhetlig. Ett enhetligt skall är jämnt och melodiöst. Ett oenhetligt skall har tydliga regelbundna eller oregelbundna avbrott.

Mätning av skallets täthet

Skallets täthet mäts i skall per minut. Mätningen görs under en period på minst 30 sekunder och förvandlas till skall per minut. I händelse av avbrott i skallet lönar det sig att först mäta en kort period (10 eller 15 sekunder).

Bedömningsgrunder

Skallgivningen bedöms utifrån det genomsnittliga intrycket av de bästa skallen. Skallgivningen bedöms om skallets täthet kan mätas under en period på minst 15 sekunder.

Varje minskning i kryssningen i skogskortet sänker skallgivningspoängen med ett poäng. Hunden erhåller emellertid minst en(1) poäng om skallgivningen kan bedömas.

Om hunden konstateras klart anpassa sin skallgivning efter skallobjektet, sänker detta inte skallgivningspoängen utan betraktas som extra förtjänst. Exempel på detta är t.ex. försvagning av skallet eller skalltätheten eller pauser i syfte att kvarhålla en skygg fågel vid skallet.

8.2.3. Kvarhållande av fågel (0–25 poäng)

Med kvarhållande av fågel avses hundens förmåga att kvarhålla fågeln vid skallet.

Skall eller frågande skall

Med ett enhetligt skall åskådliggör hunden för jägaren en fågel som är utom dess räckhåll. Hunden ger frågande skall när den har fått nys om en fågel vars position hunden inte är säker om. Med frågande skall avses korta skallserier på olika ställen i riktning mot den förmodade fågeln. Avsikten med frågande skall är att få fågeln att avslöja sig genom att ge ifrån sig ljud eller röra på sig, varvid hunden kan börja skallet.

Ett enda gläfs från hunden betraktas som ett skall om fågeln omedelbart därefter flyr från markeringsområdet och hunden förföljer fågeln. När fågeln är inom markeringsområdet, ändras hundens kontinuerliga frågande skall till skallarbeta när dess täthet överskrider 40 skall per minut.

Direktiv

Hunden ska ges möjlighet till 10 minuters skalltid.

En förutsättning för att fågeln hålls kvar vid skallet är vanligtvis att fågeln inte är medveten om provgruppen. Å andra sidan måste gruppen kunna komma på ett sådant avstånd från skallet att det kan godkännas och bedömas.

Till en början lönar det sig för hundföraren att ta gruppen till ett ställe varifrån markeringen sannolikt kan konstateras. När skallet har varat i 10 minuter går domaren till ett sådant ställe, varifrån hen kan konstatera markeringen med säkerhet samt i övrigt bedöma skallarbetet. Därefter kan föraren med domarens tillstånd skrämma fågeln.

Under skallet kan hundföraren röra på sig eller ge ifrån sig ljud i domarens åsyn för att uppmärksamma hunden om sin närvaro.

Skalltiden mäts så noga som möjligt, dock med minst 15 sekunders noggrannhet. Pauser längre än 15 sekunder dras av från skalltiden.

Bedömningsgrunder

Skalltiden för de tre längsta skallen (förnyade skall medräknade) sammanräknas och divideras med tre, varvid skallens medelvärde erhålls. Om hunden erhållit endast ett eller två skall, används som divisor respektive ett eller två.

Poängen erhålls ur tabellen för kvarhållande av fågel vid skalltidens medelvärde. Medelskalltiden ska vara minst den tid som uppnåtts. Tiden avrundas därmed inte matematiskt uppåt.

Skall under en minut beaktas inte vid uträkning av skalltidens medelvärde. Den längsta möjliga skalltiden för ett skall är 10 minuter.

TABELL FÖR KVARHÅLLANDE AV FÅGEL

Skalltidens medeltal minst	3 skall	2 skall	1 skall
1,0 min.	4	2	1
1,5 min.	5	3	1
2,0 min.	6	4	2
2,5 min.	8	5	3
3,0 min.	9	6	3
3,5 min.	11	7	4
4,0 min.	13	9	5
4,5 min.	14	10	5
5,0 min.	14	11	6
5,5 min.	15	13	6
6,0 min.	16	14	7
6,5 min.	18	14	8
7,0 min.	20	15	9
7,5 min.	21	15	9
8,0 min.	21	16	10
8,5 min.	22	17	10
9,5 min.	23	18	11
9,0 min.	24	19	12
10,0 min.	25	20	13

8.4. Förföljande av fågel och förnyade skall (0–20 poäng)

8.4.1. Förföljande (0–10 poäng)

Med förföljande avses hundens snabba rusningar efter fågel, som lättar endera från marken eller från träd, i avsikt att få skall eller förnyat skall på ifrågavarande fågel. Terrängens beskaffenhet och väderförhållanden har inverkan på förföljandets snabbhet och längd. Tät undervegetation, djupt snötäcke samt svårframkomlig terräng försvårar förföljandet.

Direktiv

Hunden får inte störas medan förföljandet pågår, utan gruppen stannar tyst upp efter att ha upptäckt att hunden förföljer. Avancerandet vidtar först då hunden antingen återvänder eller får skall på den fågel den förföljt, eller då man är säker på att hunden förlorat kontakten med den flyende fågeln och börjat sitt sök igen.

Bedömningsgrunder

En god förföljare rusar i allmänhet snabbt och energiskt efter fågeln och avancerar snabbt, beroende på terrängens beskaffenhet, till och med flera hundra meter. På långt avstånd erhållna förnyade skall vittnar om god och seg förmåga att följa flyende fågel och förutsätter höga poäng.

En god förföljare använder sig effektivt av förutom luktsinnet, också hörseln under förföljandet, och stannar upp för att lyssna vid avslutningen av förföljandet. Att hunden stannar upp för att lyssna sänker aldrig poängen när far-ten för förföljandet bedöms. Att hunden stannar upp vid avslutandet av förföljandet, efter det att fågeln försvunnit utom hundens synhåll, sänker inte heller de poäng hunden i övrigt har förtjänat för förföljningssträckan, om domaren ser detta tydligt och lyssnandet varar i minst 10 sekunder (dvs. hunden förföljer genom att lyssna).

Som speciell förtjänst bör anses ifall hunden vid förföljande av fågel kringgår t.ex. träsk, vikar, branta stup och andra terränghinder eller simmar över vattenhinder.

Förföljandet bör i första hand bedömas enligt den tillryggalagda sträckan. För uppskattning av sträcka kan som hjälp användas förutom pejl, också det frågande skallet som hörts från den plats där förföljandet avslutades. Ifall marken är snötäckt är det en utmärkt hjälp för observationer av spår.

Bedömning med tiden som grund används endast då förföljandet ej annars kan bedömas. Förföljandet bedöms efter hur det har varit i genomsnitt. Vid bedömning av förföljande tillämpas följande anvisningar:

Snabbhet

Snabb

Hunden rusar mycket snabbt efter flyende fågel. När synkontakten upphör kan hunden stanna för att höra när fågeln eventuellt slår fast, men fortsätter sedan omedelbart med nästan samma fart. En snabb förföljare återvänder, oftast fartfyllt, till fågelns avfärdsplats om den förlorat kontakten med fågeln.

Medelmåttig

Hunden förföljer flyende fågel i galopp och lyssnar då och då på samma sätt som en snabb förföljare. Den återvänder till fågelns avfärdsplats oftast i långsam galopp eller i trav.

Långsam

Förföljer efter flyende fågel i trav och kan också lyssna. Om hunden fortsätter förfölja gör den också detta i trav. Hunden återvänder till fågelns avfärdsplats oftast i långsam trav.

Längd

Långt

Långt förföljande är minst 250 meter långt eller varar i minst två minuter.

Medelmåttig

Medelmåttig förföljande är minst 150 meter långt eller varar i minst en minut.

Kort

Förföljandet är kort om den tillryggalagda sträckan är kortare än 150 meter eller om förföljandet varar i under en minut.

Poängen för förföljande bestäms enligt tabellen nedan.

	Lång sträcka	Medelmåttlig sträcka	Kort sträcka
Snabb fart	9–10	7	5
Medelmåttlig fart	8	5–6	3
Långsam fart	6	4	1–2

8.4.2. Förnyade skall (0–10 poäng)

Med förnyat skall avses nytt skall, som hunden får på fågel eller flock som flugit tillräckligt långt, eller försvunnit utom synhåll, efter att ha flytt från skallet. Med förflyttning avses den sträcka som fågeln flyger, och som är så kort att det nya skallet betraktas som en fortsättning på det tidigare skallet. Förflyttningar och förnyade skall betraktas varken som nya finnandemöjligheter eller som finnanden av fågel.

Förnyat skall eller förflyttning

Huruvida ett nytt skall godkänns som förnyat skall beror på vilken sträcka fågeln har flugit och av terrängens täthet. I tätbevuxen terräng kan en enskild fågels flygsträcka på under 100 meter vara tillräckligt för att skallet ska kunna betraktas som ett förnyat skall. En flygsträcka i öppen terräng på under 250 meter betraktas däremot som en förflyttning om hunden inte förlorar synkontakten till fågeln eller fåglarna.

Hunden kan inte få ett förnyat skall på järpe, utan järpens flyg behandlas alltid som förflyttningar.

Tillräckligt konstaterande

För att skallet kan betraktas som ett förnyat skall, bör det då det är fråga om en enskild fågel, i regel konstateras att det nya skallobjektet är av samma fågelart och kön som skallobjektet vid primärskallet. Dessutom ska skallet börja nästan omedelbart efter det att hunden bedömts ha tillryggalagt ifrågavarande sträcka. Om hunden återvänder till gruppen från förföljandet, kan ett förnyat skall på den förföljda fågeln inte längre accepteras.

Förnyade skall i flock

Förnyade skall uppstår inte inom flocken. Förnyade skall kan däremot fås på en hel flock som flytt från skallet, så som av enskilda fåglar. Förnyade skall kan också fås på en eller flera fåglar som flytt från flocken. Huruvida en flock som stannat kvar tolkas som en ny finnademöjlighet redogörs för i punkt 8.1.2.

Med upprullning av flock avses en händelse där fåglar som hunden skäller på flyttar till ena kanten av flocken och hunden väljer alltid ett nytt skallobjekt ur flocken. Detta tolkas som en förflyttning, med andra ord ett skall.

Om arbete av detta slag förlängs kan föraren skingra flocken eller avbryta arbetet.

Bedömningsgrunder

Förnyade skall bedöms med hjälp av tabell. Poängen erhålls ur tabellen i skärningspunkten mellan antal primärskall och antal förnyade skall. **Järpskall beaktas inte när antal primärskall räknas i samband med användning av tabellen för förnyade skall.**

TABELL FÖR FÖRNYADE SKALL

FS= Förnyade skall	PS=Primärskall									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1	7	6	6	5	5	4	4	4	4	4
2	10	9	9	8	7	7	6	6	5	5
3		10	10	9	9	8	8	7	7	6
4				10	10	9	8	8	7	7
5					10	10	9	9	8	8
6							10	10	9	8
7									10	9
fler										10

OBS! Järpskall beaktas inte när antalet primärskall räknas här

8.5. Finnande i träd (0–3 poäng)

Vid finnande i träd finner hunden en fågel i ett träd och **får skall på den**. Finnande i träd kan ske med hjälp av synen, hörseln eller luktsinnet. Om en fågel som flugit till trädet hittas utifrån ljudet som uppstår när den slår fast, är det inte fråga om finnande i träd.

Finnande i träd, 3 poäng

Hunden ses finna en fågel i trädet enbart med hjälp av luktsinnet. Fågeln varken har ljud eller rör på sig.

Finnande i träd, 2 poäng

Hunden finner en fågel i ett träd i närheten av gruppen, men utom dess synhåll. På grundval av hörseliakttagelse är man säker på att fågeln varken har flugit till trädet, eller gett ifrån sig ljud där.

Finnande i träd, 1 poäng

Hunden finner en fågel som ger ljud ifrån sig i ett träd, eller finnandet i träden sker vid en tydlig och tät flock.

Bedömningsgrund

Finnanden i träd som görs med hjälp av luktsinnet är alltid goda prestationer. Dessa påverkas av vindriktning och vindstyrka, luftfuktighet och luftströmmar. Om fågeln har suttit länge i trädet kan det vid trädrotten finnas rester av föda eller fågelexremerter. Vid finnande i träd som sker med hjälp av luktsinnet ändrar hunden plötsligt sin färdriktning motvinds. Skallet föregås av ett frågande skall, som ibland kan även vara en lång tid, och det egentliga skallet kan till en början vara glest och osäkert.

Poängen för finnande i träd ges på grundval av det bästa finnandet i träd.

8.6. Extra förtjänst (0–2 poäng)

Extra förtjänstpoäng ges för sådant arbete av mycket hög kvalitet, för vilket poäng inte kan tilldelas under något annat moment. Extra förtjänster är arbetssäkerhet och specialförtjänster. Poäng för bägge kan ges oberoende av varandra.

Arbetssäkerhet (0–1 poäng)

Med arbetssäkerhet avses t.ex.:

- Hunden utnyttjar alla möjligheter som finns
- Ståndfasthet vid skallet trots att andra fåglar flyr i närheten
- Hunden bryr sig inte om andra djur som påträffats under fågelarbetet
- Berömvärt arbete i utmanande terräng- och väderförhållanden

Specialförtjänster (0–1 poäng)

Specialförtjänster är till exempel:

- Exceptionellt god användning av luktsinnet
- Kvarhållandet av en skygg fågel vid skall genom uppträdandet och ändring av skallets läte
- Förnyat skall från ett långt avstånd eller bakom ett mycket svårt terränghinder
- Hunden tar sig över eller runt vattendrag eller besvärliga terränghinder under förföljandet.

9. FELPOÄNG

9.1. Överkänslighet (0–10 poäng)

Med överkänslighet menas att hunden skäller utan synlig orsak, gläfsar för lukt eller spår av fågel som suttit på marken eller i träd eller skäller en flygande fågel. Som överkänslighet anses även tomma skall, upprepade felmarkerade skall och fruktlösa frågande skall som stör provet.

Bedömningsgrund

Hunden gläfsar sällan utan att det finns tecken på fågel eller någon annan bra orsak. Därför ska man alltid sträva efter att utreda orsaken till gläfsandet innan felpoäng ges.

Frågande skall är hundens ändamålsenliga sätt att få en fågel i närheten att avslöja sig själv varvid hunden får skall på den. Frågande skall betraktas inte som ett fel, om det

- sker i fågelns flygriktning efter förföljandet,
- sker tillfälligt vid färsk lukt eller exkrementer av fågel, eller
- om det, även om det är långt, leder till ett skall.

1–5 felpoäng ges för frågande skall som på ett tydligt sätt stör provet, motsvarande överkänslighet eller för felmarkerade skall. Om felen uppstår ständigt eller upprepas, tilldelas 6–10 felpoäng.

Ett tomt skall är ett fast och säkert skall där inget levande objekt kan konstateras. Ett tomt skall slutar vanligtvis i att gruppen kommer på plats, ofta fordras även en befallning från husse. Om ett säkert skall slutar av sig själv tolkas det som tomt, om skallet har varat i minst två minuter och man är säker på att inget objekt har flytt från skallet.

För det första tomma skallet ges ett felpoäng och för varje tomt skall därutöver två felpoäng.

9.2. Lämnande av skall (0–10 poäng)

Lämnande av skall innebär att hunden slutar skälla helt och hållet eller avbryter skallet tillfälligt och går utanför det accepterade markeringsområdet (30 meter).

Framför allt kan en ung hund avbryta skallet för att gå till fågelns avfärdsplats eller för att granska om husse är på väg till skallet. Också en rutinerad hund kan lämna skallet om fågeln sitter tyst och utom synhåll högt uppe i trädet.

Förutsättningen för att tilldela hunden felpoäng är att den har ett godkänt skall. För lämnande av skall tilldelas felpoäng enligt följande:

Avbrott	Felpoäng
under 1 min.	1 p
1–2 min.	2 p.
2–3 min.	3 p.
över 3 min.	4 p.

Om hunden lämnar skallet två eller flera gånger under ett och samma skallarbeta, bedöms felet strängare. T.ex. två gånger under 1 min ger tre felpoäng.

Om det konstateras att hunden avbryter skallet för att tämja skygga fåglar och den inte lämnar det godkända markeringsområdet, är det inte fråga om lämnande av skall. För detta kan hunden tilldelas extra förtjänstpoäng.

Om hunden börjar förfölja fåglar som lämnar det godkända markeringsområdet under skallet, eller börjar förfölja en fågel, som kommer någon annanstans ifrån och

som flyger igenom det ifrågavarande området, är det inte fråga om lämnande av skall. Om fågeln/fåglar förflyttar sig, eller flyger utanför området, och hunden förföljer dessa är det fråga om lämnande av skall.

9.3. Annat arbete som stör provet (0–10 poäng)

Annat arbete som stör provet är dålig kontakt, ovillig till arbete, olydnad samt skrapande och bitande av fågelträdet alltså aggressivt beteende vid skall.

9.3.1 Dålig kontakt

Dålig kontakt innebär att hunden inte håller kontakt med föraren och att det inte finns någon godtagbar orsak för detta. Hunden kan erhålla felpoäng för dålig kontakt då man har valt att använda pejl. Felpoäng tilldelas enligt följande varje gång hunden hämtas med hjälp av pejlinformation:

	Felpoäng
• Första avhämtningen	2 poäng
• Andra avhämtningen	3 poäng
• Tredje avhämtningen	5 poäng

Hundföraren bestämmer när hunden bör hämtas och detta konstateras tillsammans med prisdomaren. Hunden erhåller inga felpoäng om den arbetar med något villebråd eller husdjur eller om det vid avhämtningsplatsen finns någon annan godtagbar orsak. Sådana orsaker är t.ex. en löpsk tik, en död skogsfågel eller ett störande hinder. Felpoäng ges om ingen av de ovan nämnda orsakerna konstateras eller om hunden t.ex. gräver efter små däggdjur.

9.3.2. Ovillig till arbete

Som ovillig till arbete räknas allmän slöhet samt bristande intresse för fågelarbete och t.ex. fångande av små däggdjur som inverkar störande på provet. Felet är inte straffbart om hunden under annat fågelarbete än skallararbete tillfälligt intresserar sig för små däggdjur.

För ovillighet till arbete som stör provet ges 1–5 felpoäng. Om ovilligheten till arbete är kontinuerligt, ges 6–10 felpoäng. Om hunden inte bryr sig om skogsfåglar t.ex. om hunden inte skäller på en fågel som träar i dess omedelbara närhet och felet är återkommande, tilldelas hunden 10 felpoäng.

Grävande efter små däggdjur under själva skallarbetet är inte ovillighet till arbete utan bestraffas som lämnande av skall.

Om hunden inte söker eller följer efter fåglar är det inte fråga om ovillighet till arbete utan detta utgör en grund för uteslutning av hunden från provet (se punkt 10 "uteslutning").

9.3.2 Olydnad

Till olydnad räknas hundens uppenbara likgiltighet för förarens förbud och befallningar. Olydnaden visar sig under provomgången närmast som likgiltighet att åttlyda uppmaningar att inte göra fel, samt att hunden under provomgången eller vid dess slut inte låter sig kopplas.

Som arbete betraktas inte att hunden stöter på förbjudet villebråd och reagerar på det genom skall eller kort drev. Om hunden trots förbud ger sig i väg efter ett sådant djur anses detta inte vara olydighet.

Felpoäng ges då hundens olydnad stör provets gång och framför allt om hunden, efter att ha tillfälligt åttlytt hundföraren, återvänder för att arbeta med förbjudet villebråd.

När hunden kopplas är det tillåtet för hundföraren att gå ifrån gruppen så att närheten till främmande människor inte stör uppkoplandet.

För olydnad som stör provet ges 1–5 felpoäng. Om olydnaden är kontinuerligt, ofta återkommande eller anmärkningsvärt, ges 6–10 felpoäng. Om hunden på grund av olydnad ej låter sig kopplas inom en timme från det att provomgången tagit slut, ges 10 felpoäng.

9.3.3. Skrapande eller bitande av fågelträdet

Aggressivt beteende vid skall är t.ex. om hunden skrapar eller biter fågelträdet, eller om den hoppar eller stiger upp mot trädet. Ofta lämnar fågeln skallet till följd av sådant beteende.

För aggressivt beteende som stör provet ges 1–5 felpoäng. Om felet är anmärkningsvärt eller upprepas ofta, ges 6–10 felpoäng.

10. AVSLUTANDE AV PROV VID UNDANTAGSFÖRHÅLLANDEN

Provet kan vid undantagsförhållanden avslutas genom att hunden utesluts från provet, föraren ger upp, provet avbryts, eller att hundens prestation diskvalificeras. Vid avbrutet prov, (hundföraren ger upp), och vid diskvalificering, bedöms och poängsätts hundens arbete fram till det att provet avslutats, men hunden får inte slutpoäng, pris eller placering. Vid avbrott får hunden slutpoäng, pris och

placering.

Uteslutning

Grund för uteslutning är alltid hunden eller vad den har gjort eller inte gjort. Hunden utesluts om

- den erhåller noll poäng för antingen sök eller förföljande,
- den erhåller 10 felpoäng för något moment
- hunden inte visar sig för gruppen på en timme och detta beror varken på fågelarbete eller störande hinder, eller
- hunden inte kan kopplas inom en timme efter avslutat prov.

Att ge upp

Att ge upp innebär att föraren beslutar sig att avsluta provet. Föraren ska meddela om orsaken till att han/hon ger upp.

Avbryter

Avbryter innebär att prisdomaren beslutar att avsluta hundens provomgång. Provet avbryts t.ex. om

- hunden eller någon av gruppmedlemmarna blir sjuk eller skadar sig eller
- hunden hamnar i uppenbar fara.

Om orsaken till varför man avbröt provet inte längre kvarstår, kan provet fortsättas om det för provets tidtabells del är möjligt och hundföraren går med på det.

Diskvalificering

Diskvalificering beror på hundförarens olovliga verksamhet eller olämpliga uppförande. Prisdomaren diskvalificerar hunden t.ex. om

- föraren har valt bort användningen av pejl men använder den trots det och hunden inte ännu uteslutits

- från provet,
- föraren använder ett förbjudet redskap eller en förbjuden metod för lokalisering av hund, eller
- föraren beter sig olämpligt mot någon gruppmedlem eller mot sin hund.

11. BEDÖMNINGSDIREKTIV

11.1. Kryssning av hundens arbete

Kryssningar som görs i skogskortet berättar mera om hundens kvalitet i arbetet än enbart poäng. I skogskortet kryssas endast arbete som har konstaterats. Om inga konstateranden om arbete finns, lämnas respektive punkt okryssat och bedöms inte. Vid bedömningen av hunden kryssas det alltid först i skogskortet, och först efter det ges poäng.

Poängen för sök och förföljande ska alltid ges enligt tabellerna som ingår i särskilda direktiv. Som ett undantag till detta kan överdomaren höja dessa poäng med två utan att ändra kryssningen, om terräng- eller väderförhållanden har varit mycket svåra. Detta ska antecknas i protokollet under punkten "observationer".

11.2. Slutpoängen samt bestämmande av rangordningen

Hundens slutgiltiga poäng fås när felpoäng dras av från förtjänstpoängerna.

Ifall två hundar har exakt samma slutpoäng, vinner den hund som har, i följande ordning:

1. Färre felpoäng
2. Högre poäng från förnyade skall
3. Högre poäng från kvarhållande av fågel

4. Färre finnandemöjligheter
5. Högre poäng från finnande i träd

Ifall ordningen inte kan avgöras utifrån siffrorna ovan, avgörs den av överdomaren på grundval av den berättelse som skrivits av prisdomaren ("kort berättelse om hundens arbete").

11.3. Användning av noll och streck

Prov för skällande fågelhundar är en central källa då uppgifter om bruksegenskaper samlas in för avel. Uppgifterna sparas i ett datasystem, som noterar en nolla och ett streck på helt skilda sätt. Noll (0) är en siffra som betyder att det inte finns en enda av respektive sak. Ett streck (-) är däremot ingen siffra utan uttrycker att det inte finns uppgift om respektive sak. Detta har en stor betydelse i synnerhet vid uträkning av medeltal.

Grundtanke vid användning av noll och streck:

- Om något kan bedömas, används en siffra
- Om något inte kan bedömas, används ett streck.

Exempel på användning av nollar och streck:

- Om hunden har ett primärskall men inte fått förnyat skall, betecknas en 0:a för punkten förnyade skall. Om den däremot inte haft något primärskall, kan dess förmåga att få förnyat skall inte bedömas, således dras ett streck (-) under punkten för förnyade skall.
- Om hunden har ett skall och inte har lämnat detta, betecknas 0 under punkten lämnande av skall. Om hunden inte haft något skall, kan inte lämnande av skall bedömas. Då sätts ett - under ifrågavarande punkt.

11.4. Korrigering av fel

Kenneldistrikt, specialklubbar och Kennelklubben korrigerar tabell- och räknefel som konstaterats i provresultaten. Konstaterade fel meddelas till provkommittén som meddelar om dessa till provets överdomare samt hundägaren.

12. SÄRSKILDA DIREKTIV FÖR SÄSONGSPROV MED SKÄLLANDE FÅGELHUNDAR

Provet varar hela provperioden, dvs. 20.8–28/29.2.

Provarrangör och beviljare är det kenneldistrikt, inom vars område provet genomförs eller inleds. Kenneldistriktet kan delegera praktiska provarrangemang till en förening som verkar inom distriktets område.

Provarrangören kan ta ut en rimlig deltagaravgift vars syfte är att täcka kostnader som uppstår av provets anordnande.

Varje prestation är ett separat prov, för vilket ett prov- och ett individuellt protokoll fylls ut.

I provet kan inte delta en hund, som har:

- erhållit de resultat som fordras för brukschampionat
- erhållit minst två LINT 1-resultat i säsongsprov

Anmälan till prov görs senast dagen före provdagen till överdomaren som utsetts av kenneldistriktet, på ett sätt som fastställts av arrangören. Provterrängen ska finnas på ett sådant avstånd från överdomaren att överdomaren har möjlighet att övervaka provets gång.

Överdomaren godkänner prisdomaren som föreslagits av hundföraren eller utser prisdomaren själv.

Överdomaren håller ett överdomaranförande för provgruppen och ansvarar för granskande av hundens rätt att delta och prisdomarens bedömningsrätt före provet.

Överdomaren underrättas om att provet har börjat i terrängen t.ex. per telefon eller sms. Efter provet redogör prisdomaren för provets gång t.ex. per telefon till överdomaren.

Man eftersträvar att hålla provavslutning omedelbart, dock senast inom en vecka från provprestationen. Resultatet gäller när överdomaren har bekräftat det. Överdomaren eller provarrangören meddelar resultatet till hundägaren. Resultatet ska antecknas för det datum provet genomfördes.

Överdomaren skickar prov- samt det individuella protokollet, som hen har granskat och bekräftat, till kenneldistriktet inom en vecka efter bekräftande av resultat.

DIREKTIV FÖR PROV MED SKÄLLANDE FÅGELHUND

Godkända av Finska Spetsklubben
Gäller från 1.8.2017.

1. IFYLLNING AV BLANKETTER

Mallar och ifyllningsanvisningar angående skogskortet, individuella protokollet och provprotokollet finns på Finska Spetsklubbens webbplats, www.spj.fi.

2. BESTÄMMELSER OCH DIREKTIV FÖR ÖVERDOMARE

2.1. Specialbestämmelser för överdomare

Som provets överdomare kan verka en av Kennelklubben auktoriserad överdomare för prov med skällande fågelhund som har giltig bedömningsrätt. Överdomaren ska vara medlem i Kennelklubben och i Finska Spetsklubben eller Finska Laikaklubben.

Överdomaren ansvarar för efterlevnad av regler, specialbestämmelser och särskilda direktiv för prov med skällande fågelhund i prov. Hen ser till att bedömningen utförs riktigt och enhetligt.

1. I början av provet ska överdomaren
  - Övervaka hundarnas rätt att delta, granska domarnas rätt att bedöma..
  - Övervaka lottningen av provterräng och se till att domarna inte är jäviga för sina uppdrag.
  - Placera aspiranter i grupper. Övriga personer, utöver aspiranten och vägvisaren, kan gå med i grup-

pen endast med hundförarens samtycke och överdomarens tillstånd.

2. Hålla ett anförande för hundförare och prisdomare. I sitt anförande ska överdomaren gå igenom centrala punkter från reglerna och ge direktiv för bedömning i syfte att harmonisera den.
3. Om provets överdomare verkar som prisdomare, har hen rätt att välja vilken hund hen bedömer.
4. Efter provomgången ska överdomaren
  - Ta emot prisdomarens provredogörelse, granska bedömningskortet och bekräfta bedömningen som ägt rum samt priset. Om prisdomarens tolkning inte motsvarar reglerna eller särskilda direktiv, ändrar överdomaren den bedömning som getts av prisdomaren. Överdomaren har också rätt att ändra poängen i syfte att förenhetliga bedömningen av alla provprestationer. Ifall överdomaren märkbart ändrar prisdomarens tolkning av provförloppet, ska hundägaren meddelas omedelbart om ändringen.
  - Granska att sekreterarens anteckningar i prov- och de individuella protokollen är riktiga och fullständiga.
  - I slutet av provet bekräfta provprotokollen med sin underskrift, redogöra för observationer som överdomaren gjort i provet till hundförare och prisdomare, tillkännage resultat och dela ut de exemplar av det individuella protokollet som tillhör hundägarna.
5. Överdomaren tar emot eventuella besvär som görs under provet och agerar enligt Kennelklubbens allmänna besvärsförfarande.

2.2. Direktiv för överdomare

1. Kom överens med provkommittén om tidsschemat för öppningstillfället och provdagen.
2. Förbered dig på förhand att hålla överdomaranförande. Kom ihåg att ditt anförande får vara i högst 20 minuter.
3. Ta reda på väsentliga frågor i anknytning till provet, så som hurudan inverkan vädret under provdagen eventuellt har på bedömningen. Kräv prisdomarnas närvaro vid anförandet. Som giltig orsak till frånvaro kan godkännas endast övermäktigt hinder.
4. Kom på plats i tid. Uppvisa för provkommittén överdomarkort samt giltiga medlemskap i Kennelklubben och specialklubben.
5. Kom ihåg att varje prov är en värdefull kenneltilldragelse och ett viktigt utbildningstillfälle.
6. Granska i samarbete med provkommittén hundarnas registerböcker och vaccinationsintyg. Övervaka att i lottningen inte deltar hundar, vilkas vaccinationsintyg inte uppfyller de gällande vaccinationsbestämmelserna.
7. Granska med hjälp av provkommittén prisdomarnas domarrättigheter och medlemskap.
8. Övervaka domarnas placering i grupper före lottning.
9. Håll överdomaranförande. Efter anförandet ge möjlighet till frågor. Sålunda har prisdomarna och hundägarna möjlighet att få visshet i eventuella

oklarheter.

10. Ifall någon prisdomare på grund av övermäktigt hinder inte har deltagit i det egentliga överdomaranförandet, förklara för hen före hen far ut till provterrängen anförandets viktigaste punkter.
11. Övervaka utförandet av lottningen. Före kungörandet av lottningen granska domarnas jävighet och ställ frågan om någon har något att anmärka på placeringen av domarna. Kom ihåg att jävigheten är hundrelaterad, inte provrelaterat..
12. Ifall det är möjligt, följ eller lyssna till grupperna i terrängen. Stör inte onödigt hundarnas arbete när du rör dig i terrängen.
13. Ta emot prisdomarens provredogörelse och granska skogskortet. Kom även ihåg hundförarens rätt att närvara vid provredogörelsen. Led och vägled aspiranter. Motivera slutresultatet, om aspirantens ursprungliga uppfattning avviker sig från det. Med överdomaraspirant förfar man dessutom som bestäms i respektive direktiv.
14. När meningsskiljaktigheter uppstår, försök att genast få till stånd ett för båda parter tillfredsställande beslut.
15. Granska sekreterarens anteckningar i prov- och de individuella protokollen. Övervaka att individuellt protokoll förses med prisdomarens egenhändiga namnteckning.
16. Gör en sanningsenlig överdomarberättelse, beaktande provets positiva saker samt missförhållanden och brister.

17. Håll ett uppbyggande sammandrag av hundarnas prestationer och provets helhetsförlopp. Kom ihåg att tacka prisdomarna, vägvisarna, husmödrarna och andra som medverkat till att provet blivit positivt.
18. Spara skogskorten i ett års tid.
19. Ifall provet under tvingande omständigheter måste flyttas t.ex. pga. sammanträffanden eller naturförhållanden, förhandla med provkommitté om en ny provdag.

Handlingssätt i säsongsprov redogörs för i punkt 12.

3. DIREKTIV FÖR PRISDOMARE

3.1. Prisdomarens uppgifter

En av överdomaren utsedd prisdomare leder provgruppens arbete och ansvarar för att hundens bedömning verkställs enligt regler och särskilda direktiv.

Prisdomaren avgör alla frågor i terrängen i enlighet med dessa regler och direktiv.

3.2. Provomgångens början och slut

Prisdomaren bestämmer när hunden löskopplas och kopplas. Prisdomaren ska klart och tydligt meddela hundföraren när provomgången börjar och när den slutar, samt eventuella avbrott.

3.3. Marschordning

Prisdomaren bestämmer gruppens marschordning, så att hundföraren går först och därefter prisdomaren själv i hundförarens omedelbara närhet. Övriga deltagare följer i sådan kontakt att de så litet som möjligt stör provets

gång.

3.4. Allmänna färdriktningen

Prisdomaren bestämmer den allmänna färdriktningen, beaktande vägvisarens anvisningar och hundförarens rimliga önskemål. Att ständigt gå efter hunden med hjälp av pejl är förbjudet. Man bör alltid undvika att gå i medvind.

3.5. Uppträdande i terrängen

Prisdomaren ger direktiv om gruppens uppträdande under provomgången. Man bör alltid undvika samtal och mobilanvändning i onödan.

3.6. Hundens bedömning

Prisdomaren ska helt opartiskt bedöma hundens arbete utifrån hundens dåvarande prestation utan att låta sig påverkas av något som helst rykte eller tidigare resultat. Prisdomaren beaktar endast det som hen själv konstaterar. Prisdomaren kan dock efter egen prövning i sin bedömning ta i beaktande vägvisarens och domaraspiranternas tillförlitliga observationer.

Hunden ska alltid ges möjlighet att visa sin förmåga, utan att dess prestation störs. Bedömningen ska alltid utföras ur hundens perspektiv. T.ex. lönar det sig att granska synkontakten till en fågel som förföljs från hundens ögonhöjd.

Prisdomaren bör undvika att dra förhastade slutsatser, som kan leda till att hunden bedöms i en negativ eller positiv riktning. Ifall prisdomaren märker att hen begått ett fel i sin bedömning, bör hen genast korrigera det och omedelbart meddela hundföraren om saken.

Även om pejl används, grundar sig hundens bedömning i huvudsak på prisdomarens iakttagelser. Pejl används

som stöd till bedömningen. I syfte att undvika avvikande tolkningar ska prisdomaren genomgripande anteckna alla iakttagelser, i synnerhet angående kontakten med föraren och alla av prisdomaren uppskattade avstånd under hundens arbete.

3.7. Ifyllande av bedömningskort

Vid hundens bedömning ska Kennelklubbens godkända bedömningskort användas. Före provomgångens början antecknas:

- hundens namn
- hundägarens namn och hemkommun
- tidpunkt för hundens löskopplande
- järpskallens godkännande eller förkastande
- användning av pejl.

I bedömningskortet antecknas alla händelser under provomgången i kronologisk ordning samt tidpunkter för koppling och löskoppling av hund som ägt rum pga. eventuella förflyttningar.

3.8. Redogörelse över tilldragelserna för hundföraren

Under provomgången ska prisdomaren redogöra för sin tolkning av händelser och hundens arbete för hundföraren.

Efter provomgången ska prisdomaren uppvisa alla antecknade händelser och kryssningar för hundföraren. Dessa ses över och hundföraren godkänner dem med sin underskrift. I detta skede kan man fortfarande granska pejlinformation.

3.9. Anteckning av bedömningspoäng

Efter att hundföraren försett bedömningskortet med sin underskrift, fyller prisdomaren hundens förtjänst- och felpoäng för varje bedömningspunkt samt skriver en kort berättelse om hundens arbete på skogskortets bakpärm.

3.10. Redogörelse för överdomaren över provhändelserna

Prisdomaren ska ge sitt bedömningskort, **omsorgsfullt ifyllt** samt avge en muntlig redogörelse för provets förlopp till överdomaren. Också hundföraren har möjlighet till närvaro då prisdomaren ger sin redogörelse av händelserna. Prisdomaren bestyrker till sist med sin underskrift de granskade resultaten i individuella protokollet.

3.11. Oenighet under provet

Prisdomaren har avgöranderätt i meningsskiljaktigheter som uppkommer i terrängen. Prisdomaren bör dock redogöra för överdomaren alla meningsskiljaktigheter och oklara händelser. Överdomaren har slutgiltig avgöranderätt. Det slutgiltiga beslutet ska meddelas hundföraren innan resultaten publiceras.

3.12. Prisdomarens inställning till hundföraren och vägvisaren

Prisdomaren bör förhålla sig vänligt och artigt till hundföraren och vägvisaren, men också komma ihåg att hen har rätt och skyldighet att vid behov ge åt dem direktiv och order.

3.13. Deltagande i överdomarens anförande

Prisdomaren är skyldig, ifall hen inte fått befrielse av överdomaren, att delta i överdomarens anförande som anordnas före provets början.

4. DIREKTIV FÖR HUNDFÖRAREN

4.1. Iakttagande av direktiv

Hundföraren ska noga iaktta alla instruktioner och order som prisdomaren ger.

4.2. Koppling av hund på eget initiativ

Hundföraren får på eget initiativ koppla sin hund endast då hen avbryter provet eller då hunden kommit ut ur provområdet eller då uppenbar fara hotar. Orsaken till koppling på eget initiativ ska omedelbart meddelas till prisdomaren.

4.3. Rätt att framlägga önskemål

Hundföraren har rätt att under provomgången framställa rimliga önskemål t.ex. i fråga om gångriktningen, men hen får dock inte med oupphörliga önskemål störa provets gång eller ständigt gå efter hunden med hjälp av hundpejl.

4.4. Rätt att vägleda och tillrättavisa hunden

Hundföraren har rätt att vägleda sin hund med visslingar, gester och lätta uppmaningar samt att förbjuda hunden att göra felprestationer, dock utan att använda våld.

4.5 Skrämmande av fåglar

Hundföraren kan endast med prisdomarens tillstånd skrämma fåglar som är föremål för hundens arbete eller fåglar som upptäckts i terrängen.

4.6. Diskvalificering

Prisdomaren ska diskvalificera hunden om hundföraren inte följer givna direktiv, bryter mot reglerna, stör gruppens arbete eller annars bryter mot god sed. För diskvalificering jämte orsak ska omedelbart redogöras för överdomaren vid första möjliga tillfälle.

4.7. Hundförarens förhållande till prisdomaren och vägvisaren

Hundföraren bör uppföra sig mot prisdomaren och vägvisaren vänligt och artigt och komma ihåg att det inte är lämpligt att före prisdomarens slutbedömning berätta för

hen om hundens tidigare resultat. Att referera händelserna efter hundens prestation är domarens uppgift. Hundföraren måste sansa sig och inte göra det för domaren.

4.8. Deltagande i överdomarens anförande

Hundföraren är skyldig att delta i överdomarens anförande som hålls före provets början samt att följa alla specialdirektiv som ges av överdomaren, prisdomaren och provkommittén.

4.9. Deltagande i provets avslutning

Ett prov för skällande fågelhundar är ett värdigt och angenämt kennelevenemang. Att befinna sig på plats ända till slutet är artigt mot provarrangören och de övriga deltagarna, även om den egna hunden inte hade nått framgång just den gången.

5. DIREKTIV FÖR PROVKOMMITTÉN

Arrangerande förening utser provkommittén. Den består vanligen av ordförande, sekreterare och 1–5 medlemmar.

Provkommittén fördelar uppgifterna och ansvarområdena gemensamt.

Provkommittén ser till att den arrangerande föreningen ansöker om tillstånd att hålla prov. En överdomare ska begäras till uppdraget och eventuell begränsning av antal hundar i provet avgöras innan man ansöker om provtillstånd. Skriftlig anmälan till provet är alltid det allra tydligaste tillvägagångssättet.

Provkommittén reserverar centralplats för provet, behov-

lig mat och logi och bör ta i beaktande dusch- och omklädningsrum.

Provkommittén kontakter överdomaren och kommer överens om tidpunkten för överdomarens anförande och lottningen.

Provkommittén reserverar provterränger och avtalar om att dessa fredas under provdagen. Den reserverar vägvisare och eventuella prisdomare samt ser till att det finns för överraskande situationer tillräckligt antal provterränger och vägvisare i reserv.

Provkommittén anskaffar provmaterial såsom skogskort, individuella protokoll och provprotokoll jämte fortsättningsblanketter. Provkommittén anskaffar eventuella pris.

Provkommittén utser en provsekreterare till överdomaren, ifall ansvarig provfunktionär inte verkar som sekreterare.

Provkommittén granskar hundarnas registreringsbevis, vaccinationsintyg och prisdomarnas behörighet enligt överdomarens direktiv.

Provkommittén arrangerar vid behov lottningen och ett system för förevisning av resultat samt anskaffar på ett synligt ställe vid centralplatsen en karta över provterrängen, ur vilket framgår provterrängernas läge och avstånd från centralplatsen.

Provkommittén placerar i samråd med överdomaren prisdomarna ut till provterrängen och klarlägger på förhand domarnas jäv som kan uppstå.

Provkommittén arrangerar lottning av provterrängerna som vanligtvis hålls efter överdomarens anförande. Lottningen kan i vissa fall (stort antal hundar) också hållas under överdomarens övervakning före överdomarens anförande. Lottdragningen kan ske i lottad ordningsföljd eller enligt den ordning anmälningar inkommit.

Provkommittén förbereder och ordnar tillfället för prisutdelning och avslutning av provet, beaktande alla de parterna som inverkat på arrangemangen.

Provkommittén meddelar resultaten till pressen och publicerar resultaten på sociala medier.

Provkommittén sänder prov- och individuella protokollen inom en vecka till kenneldistriktets granskare av provprotokoll.

Provkommitténs medlemmar har en ansvarsfull uppgift under hela provtiden. Provkommittén ska uppföra sig föredömligt samt skapa en aktad och uppbyggande kennelanda under provet.